

Bridge Training

Special, bijlage bij Bridge Training 749 van 7 juni 2018

Redactie:

Carolien de Koomen, Margriet Jansze, Ron Jedema, Siger Seinen, Jan van Die, Frans Schiereck en Rob Stravers (eindredactie)

Alle reeds verschenen nummers staan op: www.bridgeservice.nl

De Bridge Training is gratis!

Alleen als je toch graag een bedrag wilt overmaken, mag je dat doen, naar: rekeningnummer: NL76 ABNA 0549 4444 40 t.n.v. R.A.M. Stravers (BIC-code: ABNANL2A).

Opgelet! Bijdragen zijn alleen toegestaan over reeds gepubliceerd werk! En elke cent gaat in de 'Bridgepot'.

Eindejaar bridgedrive en diner

Eind december wordt de Bridgepot gelegegd. Van dat geld bridge en dineer ik dan met het volledige Bridge Serviceteam. Winst wil ik niet maken: als de pot het toelaat, breiden we het aantal deelnemers uit door zoveel mogelijk donateurs in te loten.

5^e 3^e 1^e

Steeds vaker horen we spelers zeggen dat ze uitkomen met: 1^e 3^e 5^e.

Wat die afspraak inhoudt, kun je in deze Training zien. Voor minder ervaren spelers lijkt mij deze kost te pittig. Een afspraak als: *kleintje vraagt terugkomst in die kleur*, zal dan een veel effectiever stuk gereedschap zijn.

Het kan in ieder geval geen kwaad om de drie situaties te bekijken. Probeer per situatie vast te stellen welke kaarten jij en jouw partner in de eerste slagen zouden spelen.

- Werkt jullie aanpak hetzelfde of beter? Houden zo: niets aan veranderen!
- Kom ik tot beter tegenspel: dan kun je overwegen de verbeteringen te *jatten!*

Spel 1

West start tegen zuids 4♠ met ruiten; dummy noord speelt ♦5.

Dummy noord

♠ H V 4 3

♥ A V 9 8

♦ B 7 6 5

♣ 4

West

a. ♦ H 10 8

b. ♦ 8 4

Oost

♦ V 9 3

♦ V 10 3

Welke twee ruitenkaarten spelen jullie in deze twee situaties?

Spel 2

West	Noord	Oost	Zuid
	1♦	1♠	2♥
2♠	4♥	pas	pas
pas			

Dummy noord

♠ V B 4

♥ A H 7 6

♦ A 8 7 6

♣ 4 3

West

a. ♠ 8 6 5

b. ♠ 10 8 6

Oost

♠ A H 9 7 2

West start met schoppen. Hoe gaan jullie om met de schoppenkaarten?
Dummy speelt ♠4.

Spel 3

West	Noord	Oost	Zuid
1SA	pas	3SA	allen passen

West kiest voor de aanval in schoppen.

Dummy noord

♠ 7 6

♥ H V 2

♦ A B 5 4 3

♣ 10 9 8

West

♠ H 10 8 2

Oost

♠ V 9 3

Welke schoppenkaarten spelen jullie in de eerste slag?

Leider zuid

(♠ A B 7 4)

Lees verder na het beantwoorden van deze drie vraagstukken.

Bridge Training 749, 7 juni 2018, rob.stravers@upcmail.nl

Mijn aanpak:

Vooraf:

- **Met aaneengesloten honneurs** start ik het liefst met de hoogste van zo'n serie.
Met **HV1053**: de heer; met **HB1043**: de boer; met **VB106**: de vrouw.
- **Tegen een SA-contract speel ik graag de Regel van 11.**

Voorbeeld Regel van 11

Je speelt (na 1SA – 3SA) 3SA tegen.

Partner noord komt uit met:

♣7

Dummy oost

♣ V 9 3

Jouw klaveren

♣ H 10 5 4

Leider west laat dummy ♣3 leggen; welke klaveren speel jij?

Als partner noord start volgens de Regel van 11 (met de 4e van boven) kun je met een gerust hart ♣4 bijspelen! Leider west heeft géén kaart die hoger is dan partners ♣7.

Voor die kennis hoef je alleen maar partners uitkomst (7) van 11 af te trekken. De uitkomst is het aantal kaarten bóven ♣7 die dummy, jij en de leider in handen hebben. Aangezien je al vier hogere kaarten ziet, kan de leider deze slag onmogelijk winnen.

- Tegen een **troefcontract** kán het weleens goed zijn om ónder troefaas uit te komen. Maar **nooit onder een aas van een bijkleur!**
- **Zónder aaneengesloten honneurs** ga ik – **tegen een troefcontract** – het liefst de strijd aan met: '5e, 3e, 1e'.
Ik noem bewust deze volgorde, omdat met een 5- of 6-kaart de 5e kaart van boven wordt gespeeld, met een 3- of 4-kaart de 3e kaart van boven en alleen met één of twee kaarten: met de 1e of enige kaart.

Met:

♣ A B 7 6 4

♣ H 10 6 5

♣ V 7 6

♣ 8 6

Kom ik uit met:

♣4 (de 5e)

♣6 (de 3e)

♣6 (de 3e)

♣8 (de 1e)

Je kunt ook zeggen:

- met een **oneven** aantal kaarten kom je uit met de **laagste**;
- met een **even** aantal kaarten start je met de **op één na laagste**.

Met een 3-of 4-kaart is de uitkomstkaart: de 3e van boven.

Daarmee speel je de **Regel van 12**. Partner trekt de waarde van de uitkomstkaart af van 12. Het verschil geeft het aantal kaarten bóven de uitkomstkaart, die dummy, leider en partner in handen hebben.

Voorbeeld Regel van 12

Je speelt 4♠ tegen.

Partner komt uit
met ♥8.

Dummy heeft in harten:
♥ H B 5 2

Jouw harten
♥ V 6 3

Leider west laat dummy ♥2 bijspelen. Wat leg jij?

Uitgaand van de Regel van 12 heeft zuid geen dilemma.

- Eerst wat rekenwerk: 12 minus (♥)8 = 4.
- Dummy, jij **én de leider** hebben samen vier kaarten die hoger zijn dan ♥8.
- **Dummy en jij** hebben samen al drie kaarten die hóger zijn dan ♥8.
- De leider kan dan nog maar één hogere harten hebben.
- Je weet dat partner tegen een troefcontract **niet** onder een aas zal uitkomen.
- De leider heeft dus ♥A!
- Dat sluit ♥10 uit, omdat hij volgens jouw berekening maar één kaart kan hebben boven ♥8. Dus kun je ♥8 met een gerust hart duiken!

En als partner west geen 3-of 4-kaart heeft, maar een 2-kaart, en dus uitkwam met zijn 1e (hoogste) kaart? Dan heeft de leider ♥A10xx en maak je het de leider alleen maar super gemakkelijk als je je ♥V braaf bijspeelt!

Als je 5^e, 3^e, 1^e speelt, komt partner **niet** standaard uit met de 3^e, dus is er ook niet standaard sprake van de Regel van 12. Wel geeft het bieden meestal een duidelijke aanwijzing.

Genoeg theorie; we gaan naar **mijn** tegenspel!

Mijn tegenspel:

Spel 1

West start tegen zuids 4♠ met ruiten; dummy noord speelt ♦5.

Dummy noord

♠ H V 4 3

♥ A V 9 8

♦ B 7 6 5

♣ 4

West

a. ♦ H 10 8

b. ♦ 8 4

Oost

♦ V 9 3

♦ V 10 3

Welke twee ruitenkaarten spelen jullie in deze twee situaties?

Mijn aanpak en conclusies:

a. West heeft geen 5e ruitenkaart, dus komt hij uit met de 3e: ♦8.

Tegen een troefcontract wordt nooit onder het aas uitgekomen. Dus weet oost dat **leider zuid** in ieder geval ♦A heeft.

Uitgaand van de Regel van 12 weet oost ook dat leider zuid precies één ruitenkaart heeft die hoger is dan ♦8. En omdat oost weet dat leider zuid al ♦A heeft, kan zuid ♦10 niet hebben. Oost kan dus met een gerust hart ♦3 bijspelen! Merk op dat als oost wél ♦V bijspeelt, de leider maar één keer vanuit de hand naar ♦B hoeft te spelen, om ♦B daarna een slag te laten winnen.

En als west startte van een 2-kaart? Dan is het voor zuid alleen maar prettig als oost ♦V meteen neerlegt.

b. West heeft geen 5e kaart in ruiten en ook geen 3e. Als west dan toch in ruiten voorspeelt, moet dat zijn 1^e ruiten zijn: ♦8.

En oost heeft ook nu geen enkele reden om meteen ♦V te offeren.

Pikant detail:

Wat voor oost geldt, geldt ook voor de leider. Want ook de leider kan de uitkomstkaart aftrekken van 12. En dan weet de leider hoeveel kaarten van oost hoger zijn dan de uitkomstkaart ...

Spel 2

West	Noord	Oost	Zuid
	1♦	1♠	2♥
2♠	4♥	pas	pas
pas			

Dummy noord

♠ V B 4
♥ A H 7 6
♦ A 8 7 6
♣ 4 3

West

a. ♠ 8 6 5

b. ♠ 10 8 6

Oost

♠ A H 9 7 2

West start met schoppen. Hoe gaan jullie om met de schoppenkaarten?
Dummy speelt ♠4.

Met westhand a

West komt uit met de 3e: ♠5.

Door wests 2♠-bod weet oost dat west minstens een 3-kaart schoppen mee heeft.

De uitkomst van ♠5 vertelt oost dat leider zuid één kaart heeft die hoger is dan ♠5. Dat kán ♠10 zijn. ♠9 leggen is daardoor te riskant. Oost moet ♠H spelen.

Als zuid nu een kaart bijspeelt die lager is dan ♠5 (dat kan alleen ♠3 zijn) weet oost dat zuid twee schoppen had en nu precies nog één schoppenkaart heeft.

*Door het bijspelen van ♠3 staat immers vast dat west uitkwam met zijn **laagste** schoppen, dus kan west geen 4-kaart schoppen hebben, omdat hij van een even aantal uitkomt met zijn op één na laagste schoppenkaart!*

Stel dat zuid ♠10 had bijgespeeld, dan kun je er géén vergif op innemen dat zuid ♠3 níét heeft. Veel leiders hebben namelijk de onhebbelijke gewoonte om misleidend bij te spelen. En het bijspelen van ♠10 kost zuid geen enkele slag.

Maar wat zuid ook bijspeelt, oost weet dat, als hij in de tweede slag ♠A slaat, dummy's ♠V goed is voor een vaste slag. Het gevaar is groot dat de leider daar bovendien een verliezer in een andere kleur op weg kan werken. Dus oost speelt op dit moment liever geen schoppen terug.

Met westhand b

Nu komt west uit met ♠6 - eveneens zijn 3^e schoppen. Als de leider ♠4 laat leggen, kan oost veilig duiken! 12 - 6 = 6: zuid kan geen hogere kaart hebben dan ♠6 ☺!

Spel 3

West 1SA	Noord pas	Oost 3SA	Zuid allen passen
--------------------	---------------------	--------------------	-----------------------------

West kiest voor de aanval in schoppen.

Dummy noord

♠ 7 6
♥ H V 2
♦ A B 5 4 3
♣ 10 9 8

West
♠ H 10 8 2

Oost
♠ V 9 3

Welke schoppenkaarten spelen jullie in de eerste slag?

Leider zuid
(♠ A B 7 4)

Deze hand bewijst het nadeel van 5^e, 3^e, 1^e tegen een SA-contract.

Als west daarvoor kiest, komt hij uit met ♠8 (3^e van boven).

Oost moet ♠V leggen, voor zuids ♠A.

OW zullen daarna twee schoppenslagen winnen, maar de vierde schoppenslag is voor zuid.

Start west daarentegen met ♠2 (Regel van 11; 4^e van boven), dan kunnen OW rekenen op drie schoppenslagen.

Tegen een SA-contract moet je het meestal hebben van lengteslagen. Daarom moet je zuinig zijn op je 3^e kaart. Tegen een troefcontract komen lengteslagen in een bijkleur veel minder vaak voor.

Tot zover mijn aanvalsplannen.

Ik wens je veel plezier en wijsheid toe bij het partneroverleg.

Lezers Mailen

Wel of geen correctierecht?

Ik heb een vraag over genoemd artikel, die ik je wil voorleggen aan de hand van onderstaand voorbeeld.

In de dummy liggen ♥B en ♥H.

Zuid, leider, speelt een kleine harten voor en roept, nog voordat west een kaart gelegd heeft, naar zijn dummy: "Hartenboer". Wellicht wilde hij snijden over de vrouw.

Hierop speelt west ♥V.

Vervolgens wil de leider de genoemde ♥B alsnog corrigeren naar ♥H.

Volgens artikel 45 mag de leider veranderen na een verspreking, maar niet na concentratieverlies of een verandering van gedachte.

Hoe moet dit artikel worden opgevat?

De leider heeft al een kaart genoemd voordat West heeft bijgespeeld!

Naar mijn idee is er sprake van concentratieverlies (hij had gewoon moeten wachten tot West had bijgespeeld) of van een verandering van gedachte.

Kan je mij aangeven of de wijziging wel of niet is toegestaan?

Rob:

Waarom noemde de leider: 'Hartenboer'?

Ik kan mij overigens met mijn kennis van nu geen antwoord op deze vraag voorstellen waardoor ik hartenboer zou laten wijzigen in hartenheer. Maar ik werk graag zonder vooroordelen.

Carolien:

Het is gewoon een fout van de leider en die heeft hij geheel aan zichzelf te danken!

Het is sowieso al niet handig en soms zelfs storend om al vóór west bijspeelt te roepen welke kaart je wilt laten spelen en al helemaal als je wilt snijden. Als hij vergeten was dat ♥V er nog in zat, was het concentratieverlies.

De hartenboer is absoluut gespeeld. Ik zou niet weten wat hij anders bedoelde toen hij hem noemde.

Het noemen van een kaart uit de dummy houdt in dat het een gespeelde kaart is (art 45B, 1ste regel), ook al is die kaart voortijdig genoemd/gespeeld.

Art 57C1 gaat hier op in en stelt zelfs dat west nu mag wachten met bijspelen totdat oost heeft bijgespeeld!! En dat kan soms gunstig zijn voor OW.

En in 57C3 staat letterlijk:

"Een voortijdig gespeelde kaart (...) door de leider uit een van beide handen is een gespeelde kaart en **mag, indien het een reglementaire kaart betreft, niet teruggenomen worden**".

Wellicht leert hij het nu af.

Omgaan met een verschil van inzicht ...

Graag wil ik bijgaande situatie ter beoordeling aan je voorleggen.

Biedverloop:

West	Noord	Oost	Zuid
pas	1♥	1♠	pas
pas	2♦	2♠	1SA

Zuid vraagt na oosts 2♠-bod aan west wat een direct 2♠-volgbod na noords 1♥-opening zou beloven.

West antwoordt dat 1♠ 8+ belooft met een 5-kaart schoppen, en dat het rebid van 2♠ duidt op een 6-kaart, nog steeds met 8+.

Zuid vindt dat geen antwoord op zijn vraag, en vraagt wederom wat na 1♥ een direct 2♠-bod belooft.

West verbaast zich over die vraag, omdat er geen direct 2♠-bod is gedaan.

Door het doorvragen naar een mogelijke alternatieve bieding, na eerst de uitleg over de wel gedane bieding te hebben angehoord, ontstond een onprettige sfeer aan tafel.

De uitgenodigde arbiter besloot tot gewoon doorspelen, zonder dat OW die extra vraag van NZ hoefden te beantwoorden. Daarbij appellerend aan "laten we het beetje prettig houden".

NZ waren het niet eens over dat besluit. Daardoor kon het laatste spel niet meer worden gespeeld; dat is met instemming van beide paren ingevoerd als 50%.

Beide partijen verwachten nu een uitspraak van mij. Hoe zou jij hiermee omgaan?

Rob:

Een duidelijk verschil van inzicht over het wel of niet mogen vragen naar de betekenis van een niet gedane bieding, waarop de arbiter is uitgenodigd. En dat is uiteraard de enig juiste optie.

De arbiter stelt dat de vraag van zuid niet beantwoord hoeft te worden. Als één van de spelers het daar niet mee eens is, mag hij dat – uiteraard op hoffelijke wijze – zeggen. De arbiter kan dan zijn oordeel herzien óf handhaven (desgewenst na overleg met een collega). Wat de arbiter ook besluit: het spel zal in ieder geval – eveneens op hoffelijke wijze en wederzijds respect – moeten worden vervolgd. Een speler die zich niet in de uitspraak van de arbiter kan vinden, heeft uiteraard het volste recht om na afloop beroep aan te tekenen. Al is dat maar om voor de toekomst elk misverstand – bij wie dan ook – op te heffen.

Een verschil van inzicht leidt nooit tot tijdverlies als daar volwassen mee wordt omgegaan. De vier spelers kunnen gewoon overgaan tot de orde van de dag en met genoeg het spelen voortzetten.

Als dan toch wordt doorgemekkerd, is dat een overtreding van artikel 74. En als daardoor een volgend spel niet meer kan worden gespeeld, zie ik geen enkele reden om dat te belonen met 50% voor beide paren. Alle spelers moeten zich immers na de uitspraak bereid tonen het spelen voort te zetten. Als dan het laatste spel niet kan worden gespeeld, heeft de partij die daar schuld aan heeft recht op een G-. En als beide partijen in de fout gaan, krijgen beide paren G- op dat spel.

Bedenk dat gemekker niet alleen vervelend is aan de eigen tafel, maar ook voor de aangrenzende. Dat realiserend vind ik G- (40%) nog aan de vrij royale kant ...

Vraag van de vragensteller:

Duidelijke reactie.

Waar ik nog even mee zit ...

Zuid stelt dat hij (na de gedane biedingen) wel naar "relevante alternatieve biedingen" had mogen vragen (art 20 F) en vraagt onze reactie. Ik ervaar dit niet als een concreet protest, maar zit toch 'n beetje met het antwoord dat wij moeten geven ...

Wat zou jij antwoorden? Los van de kritiek op zijn optreden dat hij alsnog van mij zal krijgen.

Rob:

Daar ging ik bewust niet op in. Omdat ik de onvolwassen wijze waarop met het verschil van inzicht is omgegaan veel belangrijker - en ook echt schadelijk vind - voor de club.

Het lijkt mij het leerzaamst als de 'protestweg' alsnog wordt bewandeld.

En als het de protestcommissie aan mij zou vragen of de bewuste vraag correct is, luidt mijn antwoord bevestigend.

Niet in de laatste plaats omdat west in zijn antwoord alleen de *minimumgrens* van 8+ noemt. Dan is een vraag naar de maximumkracht, ofwel het concrete verschil tussen 1♠ en de directe 2♠-sprong, volstrekt legitiem.

De weg naar 4♥.

Graag leg ik je het volgende vraagstuk voor (tijdens ons bridgemiddagje met normaal gedeelde kaarten).

3-4-3-3-verdeling
(4-kaart harten)
19 ptn

5-kaart schoppen
12 ptn.

5 punten

5-kaart harten
4 punten (♣A)

Hoe bieden we het beste de manche 4♥ uit?

	(partner)		(ik)
West	Noord	Oost	Zuid
1♠	doublet	pas	pas

Wij spelen vijfkaart hoog en multi. Volgbod 1SA is echte SA, 15-17 pnt.

Rob:

In ieder geval niet met een 'pas' op partners informatiedoublet 😊.

Je mag alleen passen met een hand waarin je maar één ding wilt: 1♠ gedoubleerd tegenspelen! Omdat partner zeer waarschijnlijk kort zal zijn in schoppen, zul jij dan minstens een mooie 5-kaart schoppen moeten hebben met redelijkerwijs de nodige kracht. Hoe zwakker je bent, des te groter het risico dat 1♠ (met overslagen – én met een flinke extra toeslag vanwege het doublet) zal worden gemaakt. Ook met nul punten zul je daarom iets anders moeten doen dan passen.

Partner vraagt, en jij draait. Ook met nul punten en een 5-kaart harten, bied jij zonder enig schuldgevoel 2♥! Bedenk daarbij dat, als partner gewone openingskracht heeft, hij elk bod van jou kan verdragen: hij belooft minstens een 3-kaart in de ongeboden kleuren.

Omdat jouw 2♥-bod een zeer zwakke hand niet uitsluit, zal partner noord daarop reageren met 3♥. Dat moet wel 18/19 punten beloven, vanwege jouw mogelijke zwakte.

Ja, en dan is het aan jou om met de vaste slag van ♣A, en de wetenschap van samen negen troeven, de manche uit te bieden.